

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Освітня програма	28718 Екологічна безпека
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	101 Екологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

21.11.2023 р.

Справа № 2048/АС-23

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Дмитрів Григорій Степанович – головуючий,
Тяпкін Олег Костянтинович,
Трохимчук Андрій Дмитрович,
Сонько Сергій Петрович,
Сірук Ірина Миколаївна,
Погребняк Володимир Григорович,
Мудрак Олександр Васильович,
Максименко Надія Василівна,
Заячук Мирослав Дмитрович,
Запотоцький Сергій Петрович,
Грановська Людмила Миколаївна,
Голуб Олександр Андрійович,
Гасюк Іван Михайлович,

за участі запрошених осіб:

Желновач Ганна Миколаївна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28718
Назва ОП	Екологічна безпека
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	101 Екологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

☒ підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

☐ наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

☐ наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОП має чітко сформульовані цілі та мету щодо підготовки висококваліфікованих і професійних екологів, здатних вирішувати науково-професійні задачі та питання щодо зменшення рівня антропогенного впливу на природне середовище, розробки ефективних природоохоронних заходів, розв'язання практичних завдань у галузі екології та охорони навколишнього середовища. Цілі ОП «Екологічна безпека» відповідають місії ЗВО, що зазначена у Стратегічному плані розвитку ХНАДУ на період 2020-2027 рр <http://surl.li/ufte> вищої освіти

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

При формуванні цілей і досягненні ПРН було враховано пропозиції різних груп зацікавлених осіб шляхом залучення їх до рецензування, обговорень, опитувань, що підтверджується відповідними документами і посиланнями на них. Співпраця зстейкхолдерами висвітлена на сайті кафедри <http://surl.li/laobc>.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

При формуванні цілей та програмних результатів навчання за даною освітньою програмою враховані основні напрями Стратегії розвитку Харківської області на 2021-2027 рр. <http://surl.li/aadyz>. ОП «Екологічна безпека» відповідають тенденціям розвитку ринку праці та спеціальності, регіон потребує екологів <http://surl.li/meqbg>, <http://surl.li/merzo>. Підтверджується врахування досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних програм, ОП «Екологія» Одеського державного екологічного університету -враховані сучасні технології захисту довкілля; ОП «Екологія» Національний університет «Львівська політехніка» -враховані сучасні засади екологічного менеджменту; досвід іноземних університетів підтвердили Tea Kordzadze (PhD, Head of Quality Assurance Service Akaki Tsereteli State University, Georgia) та Mira Pucarevic (Full Prof., Dean of Faculty for Environmental protection, Educons University, Serbia).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Програмні результати навчання ОП «Екологічна безпека» 2023 року відповідають результатам навчання, згідно стандарту вищої освіти за спеціальності 101 «Екологія»

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої програми, яка розроблена і затверджена у 2018 році, та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Освітні компоненти дозволяють досягти цілей і програмних результатів навчання, сформувати загальні і спеціальні компетентності здобувачів освіти. Аналіз структурно-логічної схеми ОП «Екологічна безпека» свідчить про логічну взаємопов'язаність освітніх компонентів на основі принципу послідовності та логічності

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОП та ПРН не відповідають предметній області спеціальності 101 – екологія і з галузі знань 10 «Природничі науки», що регламентується Стандартом вищої освіти. Стейкхолдери висловили задоволення рівнем професійної підготовки випускників ОП «Екологічна безпека», які у них працюють <http://surl.li/mgquh>.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, який є обмеженим. Цей проц регулює «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті» пункт 3.1. (<http://surl.li/aiynp>) та Стандарту закладу вищої освіти «Вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті» пункт 5 <http://surl.li/crnjs>

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Практична підготовка фахівців регулюється СТБНЗ 52.1-02:2020 «Про організацію практики здобувачів вищої освіти ХНАДУ» (<http://surl.li/ugun>). До змісту ОП включено ОК 8 Переддипломна практика (7 кредитів ЄКТС), яка формує набуття ПРН: 5, 11, 13, 16, 19. На сайті кафедри у вкладці Навчальна робота, магістратура, розміщений силабус переддипломної практики (<http://surl.li/mfjyi>).

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Зауважень немає.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

ОП розроблена з урахуванням вимог професійного стандарту «Еколог», що затверджений наказом Міністерства Економіки №1111-22 від 04.05.2022.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Обсяг ОП та окремих компонентів відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та ПРН.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма підготовки здобувачів відсутня.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання до Харківського національного автомобільно-дорожнього університету для здобуття вищої освіти в 2023 році розміщено на офіційному сайті ЗВО (<http://surl.li/cviwx>). Правила прийому на навчання 2023 року оприлюднено, відповідають вимогам Закону України про ВО, зрозумілі і не містять ознак дискримінації, визначають порядок та умови вступу до магістратури за ОП «Екологічна безпека».

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

До підкритерію зауважень немає.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Харківського національного автомобільно-дорожнього університету (<http://surl.li/aitco>) прописано правила визнання результатів навчання, отриманих у інших закладах освіти. Практики академічної мобільності серед здобувачів, що навчаються на ОП «Екологічна безпека» не було.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура визнання результатів навчання отриманих у неформальній освіті регламентується СТБНЗ 7.1-01:2019 «Положенням про організацію освітнього процесу у ХНАДУ» (<http://surl.li/aiynp>), СТБНЗ 83.1-01:2022 «Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти» (<http://surl.li/ejkgu>) та СТБНЗ-90.1-02:2023 «Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти» (<http://surl.li/jwntg>) Відповідно до п 4.2. СТБНЗ 83.1-01:2022 «Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти». Практики застосування даної процедури не було.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Аналіз силабусів дисциплін (табл.1 звіту про самоаналіз) свідчить, що реалізація освітнього процесу за ОНП здійснюється за допомогою традиційних методів навчання за більшістю дисциплін. Участь здобувачів у виборі інтерактивних методів і технологій здійснення освітнього процесу відсутня, що підтверджується відсутністю інформації на сайті закладу. Це свідчить про низький рівень застосування студентоцентрованого підходу в освітньому процесі та не прийнятті принципів академічної свободи за даною ОП.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Зауважень немає.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

При реалізації ОП «Екологічна безпека» забезпечується поєднання навчання і досліджень, є розміщений на сайті університету перелік праць здобувачів (<https://bit.ly/3rJDCC7>). Результати своїх досліджень здобувачі публікують, в основному, у збірниках наукової конференції студентів університету (<https://bit.ly/3PUiK2X>), здобувачі активно приймають участь у наукових гуртках (<http://surl.li/lvioy>), є активними учасниками ERASMUS+ проекту "Synergy of educational, scientific, management and industrial components for climate management and climate change prevention".

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Силабуси дисциплін, які розміщені у таблиці 1 – Інформація про освітні компоненти ОНП не дозволяють переконатися, що викладачі періодично оновлюють освітні компоненти згідно законодавчих змін та результатів особистих наукових досліджень.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

У ЗВО розроблено та введено в дію Концепцію інтернаціоналізації науково-педагогічної діяльності (<https://griml.com/oMv7n>). На кафедрі екології реалізуються міжнародні освітні проекти (<https://bit.ly/45EiCKY>) ERASMUS+: CLIMAN (<https://bit.ly/45AiaNw>), які спрямовані на здобувачів ОП «Екологічна безпека»; Трансформаційна навчальна мережа для стійкості (початок реалізації проекту 01.10.2023) (<http://surl.li/laobc>). Здобувачі вищої освіти мають можливість приймати участь у міжнародних проектах кафедри екології (<https://bit.ly/3M3iNIB>).

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є зрозумілими і дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти програмних результатів навчання для окремого освітнього компоненту.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія для другого (магістерського) рівня вищої освіти (<https://is.gd/ZFmsm7>) передбачає, що атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи. Форма атестації здобувачів ОП «Екологічна безпека» повністю відповідає зазначеному вище стандарту та проходить у формі захисту кваліфікаційної роботи.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

До підкритерію зауважень немає.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Процедуру дотримання академічної доброчесності регламентують документи ЗВО, які розміщено на сайті університету (<https://rb.gy/olvpvg>). Контролює та протидіє порушенню правил академічної доброчесності морально-етична комісія (<https://rb.gy/4wwwvw>). Перевірка на плагіат студентських робіт виконується за допомогою програми

Unicheck. Студенти можуть перевірити себе самостійно скориставшись інфографікою на сайті університету (<https://www.khadi.kharkov.ua/akademichna-dobrochesnist/perevir-sebe/>). Крім того, викладачі у ХНАДУ можуть використовувати безкоштовні програмні засоби для внутрішньої перевірки рефератів і статей. Прикладів прояву академічної недоброчесності здобувачами вищої освіти та НПП на ОНП не було виявлено.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Кваліфікація НПП, що задіяні у реалізації ОП «Екологічна безпека», забезпечує досягнення цілей та ПРН зазначених в ОП. НПП, що забезпечують освітній процес за ОП відповідають за своєю академічною та професійною кваліфікацією тим дисциплінам що викладають. Повна інформація про викладачів кафедри екології ХНАДУ наведена на сторінці кафедри (<https://ref.khadi.kharkov.ua/kafedri/ekologiji/sklad-kafedri/>).

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного відбору загалом дозволяє забезпечити рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОП.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОП «Екологічна безпека» в ХНАДУ відбувається через їх участь в роботі проєктної групи з розробки та актуалізації ОП та надання матеріально-технічної бази своїх установ для проведення наукових досліджень та набуття практичних навиків роботи під час проходження переддипломної практики.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Інформація про залучення до аудиторних занять роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі відсутня.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

До підкритерію зауважень немає.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В ХНАДУ діє система заохочення НПП за шляхом морального та матеріального стимулювання, яка закріплена в Статуті університету (<http://surl.li/lejig>).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

До підкритерію зауважень немає.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

До підкритерію зауважень немає.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

До підкритерію зауважень немає.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

До підкритерію зауважень немає.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Створення достатніх умов щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами регламентовано Положенням про порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Харківському національному автомобільно-дорожньому університеті (<http://surl.li/elmrz>). Умови доступності закладу освіти для навчання осіб з особливими освітніми потребами підтверджуються відповідними довідками (<https://griml.com/LkSl5>). Однак, як свідчать висновки ЕГ, не всі корпуси оснащені пандусами, що може викликати труднощі з вільним переміщенням у осіб з особливими освітніми потребами.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Рекомендуємо особливу увагу у нормативних документах приділяти політиці і процедури вирішення конфліктних ситуацій, зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

До підкритерію зауважень немає.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі вищої освіти беруть участь в опитуваннях щодо якості викладання на ОП, де можуть залишати свої пропозиції (<http://surl.li/cqucsp>). Здобувачі вищої освіти ХНАДУ мають можливість обговорювати питання якості вищої освіти на засіданнях Наукового товариства. Відвідно висновків ЕГ та самоаналізу здобувачів вищої освіти залучають до перегляду ОП «Екологічна безпека». Однак інформації та посилань на сайти немає.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Участь роботодавців в процедурі перегляду освітньої програми підтверджується протоколами засідань, на яких відбувалося обговорення ОП. Також на офіційному сайті ХНАДУ представлені результати анкетувань роботодавців (<http://surl.li/mgmai>), де вони надавали свою оцінку ОП, рівню підготовки здобувачів, з якими мали змогу взаємодіяти під час переддипломної практики на своїх виробництвах. Також в ході акредитаційної експертизи роботодавцями було підтверджено факт їх участі в розробці ОП та надання ними конкретних рекомендацій для освітньої програми.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Інформація про наявну практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників ОП на сайті відсутня.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Нормативні документи та посилання на них щодо Системи забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми відсутні.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Освітня програма не вперше проходить акредитацію, тому в ході минулих акредитацій було надано рекомендації, які були враховані: доведено частку навчальних дисциплін, що мають відображення в системі дистанційного навчання ХНАДУ (Moodle) до 100% для вдосконалення навчального процесу; налагоджено системну та постійну роботу науково-педагогічних працівників, що забезпечують викладання за ОПП «Екологічна безпека», з підготовки до друку наукових публікацій до міжнародних ахових видань (у т.ч. тих, що цитуються у наукометричних базах, підготовки електронних підручників та посібників за ОПП; налагоджено системну роботу з підготовки та подання заявок для участі у конкурсах міжнародних проєктів Європейського союзу та Міністерства освіти і науки України, успішність якої підтверджується двома виграними міжнародними освітніми Erasmus+ проєктами спрямованими безпосередньо на ОПП «Екологічна безпека» другого (магістерського рівня вищої освіти); розширено співпрацю з провідними підприємствами, організаціями та установами шляхом впровадження у виробничий процес наукових розробок та результатів кваліфікаційних робіт магістрів.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

У ХНАДУ системно впроваджується політика забезпечення якості вищої освіти, що сприяє розвитку освітньої діяльності. У ЗВО розроблено низку нормативних документів, які регулюють процедури забезпечення якості. Учасники освітнього процесу послідовно дотримуються принципів академічної доброчесності - застосовуються програми для перевірки текстів наукових і дисертаційних робіт аспірантів на плагіат, а також наукових публікацій НПП. Університет через Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених сприяє популяризації напрямів забезпечення якості освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

До підкритерію зауважень немає.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

До підкритерію зауважень немає.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Обсяг інформації щодо ОП, висвітлений на сайті ЗВО, є не достатнім для інформування зацікавлених сторін та суспільства про ОП. Відсутня інформація про результати анкетування всіх стейкхолдерів щодо внутрішньої системи якості. З метою забезпечення можливості потенційних вступників зробити виважений вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою, рекомендуємо активніше залучати усіх стейкхолдерів до перегляду ОП, участі в освітньому процесі і своєчасно оприлюднювати цю інформацію на сайті.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендуємо в процесі удосконалення ОП врахувати регіональний аспект, який характеризується змінами екологічного стану території під впливом військової агресії РФ та чітко прописати унікальність ОНП в контексті загальної діяльності закладу.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Необхідно активізувати роботу щодо можливостей проходження закордонних практик та стажувань. Інформацію про такі можливості розміщувати на сайті закладу та створювати відповідні умови для здобувачів.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендуємо посилити роботу з популяризації та активності дій з академічної мобільності здобувачів, а також професорсько-викладацького складу за даною ОНП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

При оновленні ОНП та освітніх компонентів рекомендуємо звернути увагу на вимоги МОН України до розробки силябусів та необхідної інформації в них. Необхідно оновити рекомендовану літературу для вивчення дисциплін в них та включити в перелік рекомендованої літератури особисті наукові публікації викладачів. Участь здобувачів в удосконаленні освітнього процесу, ОНП та виборі інтерактивних методів і технологій здійснення освітнього процесу відсутня, а відсутність інформації на сайті це підтверджує. Необхідно врахувати, що важливою умовою підготовки висококваліфікованих здобувачів є застосування в освітньому процесі студентоцентрованого підходу та виконанні принципів академічної свободи.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендується посилити роботу з популяризації у закладі принципів академічної доброчесності шляхом проведення семінарів, тренінгів, консультацій, а інформацію про заходи висвітлювати на сайті закладу.

Критерій 6. Людські ресурси

Посилити роботу з якісного добору викладацького складу, освіти, наукові ступені, вчені звання на напрями наукових досліджень і публікації яких відповідають профілю заявленої ОП. Активізувати роботу із залучення до аудиторних занять за ОНП роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі. Постійно проводити моніторинг якості викладання дисциплін та навчально-методичного їх забезпечення шляхом анкетування, результати яких обговорювати та оприлюднювати.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендуємо покращити освітнє середовище для осіб з особливими освітніми потребами з початком очного навчання та настанням сприятливих та безпечних умов, а саме: встановити пандуси в тих навчальних корпусах, де вони відсутні. Рекомендуємо особливу увагу у нормативних документах приділяти політиці і процедури вирішення конфліктних ситуацій, зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендуємо посилити роботу щодо залучення здобувачів вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнерів. Позиція здобувачів вищої освіти повинна братися до уваги під час перегляду освітньої програми. На це мають бути наведені на сайті відповідні документи. Рекомендуємо включити у відповідні нормативні документи та посилання на них позиції щодо Системи забезпечення якості закладу вищої освіти та вчасного реагування на виявлені недоліки в освітній програмі або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Обсяг інформації щодо ОП, висвітлений на сайті ЗВО, є не достатнім для інформування зацікавлених сторін та суспільства про ОНП. Відсутня інформація про результати анкетування всіх стейкхолдерів щодо внутрішньої системи якості. З метою забезпечення можливості потенційних вступників зробити виважений вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою, рекомендуємо активніше залучати усіх стейкхолдерів до перегляду ОП, участі в освітньому процесі і своєчасно оприлюднювати цю інформацію на сайті

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ДМИТРІВ ГРИГОРІЙ СТЕПАНОВИЧ